

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

ВЪРХОВЕН ПРЕДСТАВИТЕЛ НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ПО
ВЪПРОСИТЕ
НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ И
ПОЛИТИКАТА НА СИГУРНОСТ

Брюксел, 19.5.2014 г.
JOIN(2014) 21 final

СЪВМЕСТНО СЪОБЩЕНИЕ ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

**Елементи на стратегия на ЕС за обществената сигурност в Централна Америка и
Карибите**

СЪВМЕСТНО СЪОБЩЕНИЕ ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

Елементи на стратегия на ЕС за обществената сигурност в Централна Америка и Карибите

I. Обществената сигурност — въпрос от общ интерес

Европейският съюз е свързан с Латинска Америка и Карибите посредством широкообхватно стратегическо партньорство, което беше подновено и укрепено по време на последната среща на високо равнище на ЕС и Общността на латиноамериканските и карибските държави (CELAC), състояла се в Сантяго (Чили) през януари 2013 г. Двата региона поддържат политически, икономически и социални връзки с безпрецедентен мащаб и характер. Те осъществяват тясно сътрудничество и водят всеобхватен политически диалог на всички равнища — регионално, подрегионално (Централна Америка, Карибите, Андската общност и Меркосур) и двустранно равнище. ЕС е също така важен партньор, що се отнася до развитието на Латинска Америка и Карибите, като се поставя силен акцент върху социалното сближаване, икономическото развитие, въпросите на околната среда и сигурността.

Обществената сигурност е значителен проблем в Латинска Америка. Според правителствата, организациите на гражданското общество и общественото мнение тази област е слабо звено, което пречи в значителна степен на перспективите за развитие на региона. В изготвения от Програмата на ООН за развитие (ПРООН) доклад за човешкото развитие в Латинска Америка за 2013–2014 г. се подчертава, че понастоящем регионът е по-силен икономически, бедността там е намаляла и демокрациите са по-консолидирани, но слабите места са престъпността и липсата на сигурност. Както се посочва в член 66 на приетата на срещата на върха на CELAC Декларация от Хавана от 29 януари 2014 г.: „... престъпността и насилието са пречка за пълноценното развитие на Латинска Америка и Карибите и ние подчертаваме нуждата от регионален консенсус относно визия за обществената безопасност, която да способства за човешкото развитие ...“. На срещата на високо равнище ЕС–CELAC в Сантяго де Чили на високопоставени длъжностни лица на двете страни беше възложено да проучат възможността за включване на въпроса за обществената сигурност в общия им план за действие за двата региона.

Ширещата се престъпност, високата честота на случаите на водещо до смърт насилие и общото влошаване на положението от гледна точка на обществената сигурност представляват сериозно предизвикателство в Централна Америка и Карибския басейн, чието решение не търпи отлагане. Предвид размера и географското си местоположение много държави в тези два съседни подрегиона са особено уязвими. Техните сектори на сигурността и правосъдието разполагат с ограничен капацитет и са изправени пред мощни транснационални престъпни групировки. В резултат на това са налице тревожни нива на безнаказаност и нарастваща заплаха за обществената сигурност. Влиянието на престъпността се простира отвъд тези държави и достига или има потенциала да достигне Европа. Като карибските, така и централноамериканските държави са приели регионални стратегии за сигурност, които представляват основата за регионално сътрудничество и се нуждаят от международна подкрепа.

Европейският съюз не може да бъде равнодушен към ситуацията. В продължение на много години той е ключов партньор в програми за сътрудничество в областта на правосъдието и превенцията на престъпността в държавите от региона. Държавите — членки на ЕС, осъществяват свои собствени дейности и проекти, които често имат допълващ характер. Въпреки това, предвид мащаба на опасността и нейното значение за партньорството за развитие на ЕС с Централна Америка и Карибите, е необходимо ново, съвместно обсъждане на темата за обществената сигурност в региона. Целта на настоящото съобщение е да допринесе за изработването на последователна и координирана стратегия на ЕС за обществената сигурност в Централна Америка и Карибите с особен акцент върху защитата на правата на човека и насърчаването на реформи.

Стратегията на ЕС си поставя следните цели:

1. разработване на обща програма за обществената сигурност с региона като част от всеобхватно политическо партньорство и партньорство за развитие;
2. укрепване на капацитета на правителствата да се справят с несигурността, като същевременно се утвърждава зачитането на правата на човека и се засилват политиките за превенция;
3. насърчаване на регионалното и международното сътрудничество за справяне с транснационалното измерение на заплахите за обществената сигурност.

II. Централна Америка и Карибите — особено неотложно предизвикателство

В Централна Америка и Карибите се пресичат важни световни търговски пътища и са заложили стратегически интереси. Това има потенциал да стимулира развитието в региона — особено посредством търговия и инвестиции. Преобладаващата в региона

несигурност обаче се отразява негативно върху икономическото развитие и управлението и възпрепятства достъпа до образование, здравеопазване и други основни услуги. Тя също така отслабва демокрацията, правата на човека и върховенството на закона, които стоят в основата на това, което ЕС иска да насърчава.

Уязвимостта допълнително се изостря от наследените слабости в икономическата структура (напр. бедността, икономическото неравенство и безработицата), засягащи най-вече коренното население и населението с африкански произход, както и от социални фактори и фактори от културен порядък — разпадане на връзки в семейството и общността, увеличаване на злоупотребата с алкохол и наркотици и широко разпространено насилие, свързано с половата принадлежност. Природни бедствия също отслабват напредъка в развитието.

Трудностите в управлението, наличието на организирана престъпност и липсата на икономически възможности взаимно се подхранват. Те застрашават да доведат до неспирно влошаваща се ситуация от гледна точка на насилието и изоставането в развитието, в чийто капан държавите от Централна Америка и Карибите могат да останат дълго време. Техните граждани няма да могат да се възползват от икономическия растеж в останалата част от Латинска Америка, а същевременно международната организирана престъпност ще затвърждава позициите си.

Има няколко последици от това положение:

Държавите в региона са изправени пред много тежка задача, що се отнася до това да изпълнят своите задължения за осигуряване на обществена сигурност.

Това се характеризира най-вече със следното:

- Висока степен на безнаказаност, дължаща се на липсата на капацитет за разследване и наказателно преследване, във връзка с ширеща се корупция в системите на сигурността и правосъдието¹.
- Препълнени и неефективни системи на местата за лишаване от свобода, които, вместо да бъдат пътища за реинтеграция и реабилитация, пораждат значителни опасения относно правата на човека².
- Ниско общо равнище на събираемостта на данъците (под 18 % от БВП), а оттам и липса на финансов капацитет за изпълнение на отговорностите на държавата за осигуряването на обществени услуги и сигурност. Показателна последица от това е фактът, че броят на частните служители по сигурността в региона надвишава този на

¹ ПРООН, *Regional Development Report for Latin America 2013–14: Citizen security with a human face*, „Impunidad“ (стр. 36).

² Пак там, „Las cárceles“ (стр. 122).

полицейските служители (напр. в Гватемала тяхното съотношение е приблизително 6:1; в Хондурас — 4,9:1; за сравнение средното съотношение в 34 европейски държави е приблизително 0,8:1)³, което допълнително увеличава неравенството при достъпа до сигурност.

- Трудности при контрола на територията и управлението на границите, които се утежняват от редица нискоинтензивни все още неуредени териториални спорове между държави от региона и които улесняват незаконния трафик на хора и стоки в целия регион⁴.

Тревожни показатели за несигурност

Показателите за обществената несигурност показват драстичното въздействие на престъпните групи върху най-уязвимите държави. Тези показатели са особено високи в Централна Америка, а в Карибския басейн са значително над средните за света. Броят на убийствата е най-високият в света и в много държави е доста над „епидемичното“ равнище от 10 убийства на 100 000 жители. Този висок брой на убийствата е свързан също така с недопустимо висок брой други престъпления, които сериозно засягат качеството на живота на гражданите. В последния доклад за 2013–14 г., изготвен от Програмата на ООН за развитие (ПРООН), се посочва каква е цената от несигурността от гледна точка на икономическото и социалното развитие⁵.

Голяма част от тежките престъпления се извършва от организирани престъпни групи, които се конкурират за доходоносни маршрути за трафик на наркотици и за териториален контрол. Според източници от Организацията на американските държави (ОАД)⁶ 80 % от незаконните наркотици, конфискувани при внасянето им в САЩ, преминават през Централна Америка и Мексико. Карибските острови играят ролята на важна транзитна зона при пренасянето на пратки с наркотици от Южна Америка към Европа, САЩ и Канада. През 2009 г. в региона са били конфискувани над седем тона кокаин хидрохлорид⁷.

Цяла гама от други дейности допълват и поддържат организираната престъпност, в това число трафик на хора и оръжие, изнудване и изпиране на пари в големи мащаби.

³ Данните за Гватемала/Хондурас: пак там (стр. 150); за 34-те европейски държави: Конфедерация на европейските дружества за услуги по сигурността (CoESS), *Private Security Services in Europe, Facts & Figures*, 2011 г. (стр. 143).

⁴ Асоциацията на европейските гранични региони (AEBR), *Cross-border Cooperation in Latin America: Final Report*, 2010 г., „Obstacles Identified“ (стр. 48).

⁵ Препратка към доклада на ПРООН *Regional Development Report for Latin America 2013–14: Citizen security with a human face*: „Много хора посочват, че вече не излизат от дома си, за да пазаруват или в свободното си време“.

⁶ ОАД, *Report on the Drug Problem in the Americas*, 2013 г.

⁷ ОАД, *Report on Citizen Security in the Americas*, 2012 г., стр. 91. Конфискациите се отнасят до Бахамските острови, Доминиканската република, Сейнт Винсът и Гренадини, Ямайка и Тринидад и Тобаго.

Злоупотребата с наркотици, трафикът на наркотици на местно равнище и свързаните с тях престъпления бележат ръст, като същото се отнася и за изпирането на пари, отвлеченията и убийствата. Посегателствата срещу собствеността и престъпленията от общ характер също са широко разпространени.

Уязвимите групи (като жените и младите хора) са особено изложени на риск. Младите биват лесно въвличани в престъпни дейности и често са основните жертви на насилие. Една пета от жертвите на убийства в Латинска Америка и Карибите са жени, като за сравнение средният дял в световен мащаб е една единадесета⁸.

В този контекст гражданите губят доверие в способността на своите правителства да предоставят основни обществени услуги и вече не се осланят на тях, що се отнася до сигурността. В някои случаи организираната престъпност упражнява контрол над цели региони и квартали.

Конкретни инициативи, като например медиация между участници в престъпна дейност, могат временно да ограничат насилието. Пример за това е примирието между престъпни групировки в Ел Салвадор, където броят на убийствата е намалял с 50 % от март 2012 г. насам. Участниците в процеса обаче са единодушни, че за да дадат устойчиви резултати, тези усилия ще изискват политическа подкрепа от правителството и постоянни всеобхватни действия за справяне с първопричините за насилието.

Гражданското общество започна да реагира силно на кризата на обществената сигурност, като призовава легитимните власти да проведат реформи и апелира към международните донори да предоставят подкрепа. Инициативите на гражданското общество включват подкрепа за защитници на правата на човека и за жертвите на насилие; насърчаване на помирието, гражданството и зачитането на върховенството на закона и на правата на мигрантите; действия за намаляване на търсенето на наркотици; и подкрепа за икономическите инициативи и за самостоятелната заетост.—

Взаимосвързаните предизвикателства в областта на сигурността, най-вече във връзка с трафика на наркотици, имат отражение извън границите на региона.

Трафикът на наркотици и множеството престъпни групи потенциално представляват сериозен риск за ЕС, на който се пада дял от 26 % от консумацията на кокаин в световен мащаб. Значителна част от кокаина за Европа продължава да преминава през Карибите. В съвместен доклад на Европейския център за мониторинг на наркотиците и наркоманиите (ЕЦМНН) и Европол от 2010 г., озаглавен „*Cocaine: A European Union perspective in the global context* („Кокаин: виждане на Европейския съюз в глобален контекст“), се изтъква чувствителното увеличаване на трафика през Южна и Централна

⁸ ОАД, *La Seguridad Publica en las Américas*, 2008 г..

Америка на предназначен за Европа кокаин. Освен това в друг доклад се отбелязва, че наркокартелите от Латинска Америка имат постоянно присъствие в няколко държави от ЕС (главно Италия, Нидерландия и Испания)⁹. По периферията на ЕС усилията на стабилизиране се подкопават от мрежи за незаконен трафик, особено в Гвинеийския залив.

III. Отговорът на ЕС

ЕС се изправя пред това предизвикателство като дългогодишен партньор за развитие и на двата подрегиона. ЕС подкрепя **Стратегията за сигурност на Централна Америка (ESCA)**, приета на конференцията в Гватемала през 2011 г. и координирана от Системата за интеграция на Централна Америка (SICA), и **Стратегията за сигурност на Карибите**, приета през февруари 2013 г. от държавните ръководители на Карибската общност (КАРИКОМ).

При предоставянето на подкрепа ЕС ще се възползва пълноценно от новите и съществуващите споразумения, и особено от Съвместната стратегия за партньорство между ЕС и Карибите и Споразумението за асоцииране между ЕС и Централна Америка. Тази подкрепа ще се основава на многогодишния опит в сътрудничеството с региона, като ще има за цел ефективното използване на съществуващите инструменти за сътрудничество. Тя също така ще се опре на редица секторни диалози и механизми за сътрудничество, като например регионалните диалози по въпросите на наркотиците, миграцията и равенството на половете, както и двустранните диалози на национално равнище по въпросите на наркотиците и сигурността.

Отговорът на ЕС отразява загрижеността, която продължава да е налице във връзка с произтичащите от организираната престъпност и липсата на държавност опасности и която вече беше призната в рамките на **Стратегията за сигурност на ЕС от 2003 г.**¹⁰, и е в съответствие с **всеобхватния подход на ЕС към външните конфликти и кризи**, изложен през 2013 г.¹¹ Подходът на ЕС се опира и на други документи за политиката на ЕС:

⁹ Европол, *Impact of Mexican OCGs on the OC situation in Europe, Scan Policy Brief — Threat Notice 012-2013*.

¹⁰ Стратегия за сигурност на ЕС от 2003 г., по-късно актуализирана и потвърдена от Европейския съвет през 2008 г.

¹¹ Съвместно съобщение на Комисията и върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност и заместник-председател на Комисията до Европейския парламент и Съвета от 11 декември 2013 г. „Всеобхватният подход на ЕС към външните конфликти и кризи“ (JOIN(2013) 30 final).

- Стратегията за вътрешна сигурност, в която се разглеждат международните престъпни мрежи, изпирането на пари, корупцията и трафика (COM/2010/673);
- Програмата за промяна, в която се признава връзката между сигурността и развитието, демокрацията, правата на човека и върховенството на закона (COM/2011/637 окончателен);
- Съобщението „*Правата на човека и демокрацията в основата на външните действия на ЕС — към по-ефективен подход*“ (COM(2011) 0886);
- Стратегията за борба с наркотиците (2013—2020 г.), която поставя акцент върху балансиран и обективен подход към политиката за борба с наркотиците (2012/С 402/01);
- Съобщението „*Корените на демокрацията и устойчивото развитие: ангажираността на Европа с гражданското общество в областта на външните отношения*“ (COM/2012/492 final);
- Стратегията за борба с незаконното натрупване и разпространение на малки оръжия и леко въоръжение (МОЛВ) и боеприпаси, в която Латинска Америка се изтъква като регион, засегнат от разпространението и прекомерното натрупване на МОЛВ (5319/06);
- Документът за действие за укрепване на външното измерение на ЕС за борба с трафика на хора (19.11.2009 г. — 11450/5/09 REV 5);
- Съобщението относно борбата с корупцията в ЕС (COM(2011) 308 окончателен), в което се изтъква необходимостта от изграждане на капацитет в държавите партньори за борба с корупцията;
- Проучването на Европейския парламент, „Assessing the EU's approach to security sector reform“ („Оценка на подхода на ЕС към реформата в сектора на сигурността“), с неговия интегриран подход, основан на правата на човека, укрепващ както ефективността, така и отчетността на сектора за сигурност (PE 433.837).

ЕС също така взема под внимание проучванията и препоръките, изготвяни от компетентните многостранни институции, най-вече докладите на ПРООН относно сигурността на гражданите съответно в Латинска Америка (2013 г.) и Карибите (2012 г.), както и докладите на ОАД относно проблема с наркотиците в Северна, Централна и Южна Америка (2013 г.) и обществената сигурност в Северна, Централна и Южна Америка (2008 г.).

Стратегията ще има за цел постигането на следните цели в Централна Америка и Карибския басейн:

Цел I. По-нататъшно разработване с региона на общ дневен ред за обществената сигурност

Засиленият **политически диалог** ще бъде основният инструмент за постигането на тази цел. Въз основа на регионалните стратегии, приети както от Централна Америка, така и от Карибите, ЕС ще работи с правителствата партньори на национално и регионално равнище за разработване на общ политически и оперативен дневен ред.

Този дневен ред следва да осигури прозрачност и насоки за всички заинтересовани и от двете страни.

Посредством установените канали върховният представител и Комисията ще гарантират, че ЕС и държавите членки разполагат с подходящи възможности да обменят информацията, която им е необходима за засилване на полезното взаимодействие и съгласуваността на техните съответни дейности.

I.1 Дневен ред за сътрудничество, който се основава на ключовите предизвикателства пред сигурността на национално равнище

Делегацията на ЕС и посолствата на държавите — членки на ЕС, в приемащата държава ще си сътрудничат тясно при анализа на ситуацията по отношение на обществената сигурност. Анализът на конфликтите и възможността да се предоставя или подпомага посредническа дейност при дългогодишни конфликти ще бъдат особено полезни в това отношение.

I.2 Регионални диалози с Централна Америка и Карибите.

ЕС — Централна Америка.

Приемането от централноамериканските държави през 2011 г. на нова регионална стратегия за сигурност на Централна Америка (ESCA) беше значително постижение. Съвместната работа на държавите от Системата за интеграция на Централна Америка (SICA) по въпрос, толкова тясно свързан с националния суверенитет, беше важна стъпка в процеса на регионална интеграция и в търсенето на възможности за международно сътрудничество. Заедно с временното влизане в сила на Споразумението за асоцииране ЕС–Централна Америка, а скоро и на Споразумението за политически диалог и сътрудничество, ESCA ще предостави нови възможности за засилен политически диалог между ЕС и Централна Америка по въпросите на обществената сигурност.

Генералният секретариат на SICA ще бъде основният партньор за координация в тази област, отчасти посредством Групата на приятелите на ESCA.

Въпросите, които следва да бъдат разглеждани в рамките на това взаимодействие с регионалните органи от Централна Америка, биха могли да бъдат:

- последните тенденции и развитие в ситуацията по отношение на сигурността в региона при отчитане на най-добрите практики и извлечения опит;

- политики и законодателство в областта на обществената сигурност в контекста на борбата срещу престъпността и безнаказаността, насърчаването на приобщаващ подход към превенцията на престъпността и реабилитацията, помощ за жертвите и помирение;
- институционалната среда на обществената сигурност, нуждите от гледна точка на изграждането на капацитет и всеобхватните реформи, предвидени в сектора на правосъдието и сигурността (полиция, пенитенциарна система и съдебна власт);
- международното и регионалното сътрудничество между държавите от Централна Америка и възможностите, предизвикателствата и трудностите във връзка с прилагането на стратегията за сигурност на Централна Америка; във връзка с това пречките пред сътрудничеството, като например неразрешените гранични спорове, следва да бъдат разгледани в по-широк контекст;
- добавената стойност на сътрудничеството с ЕС и въздействието от него, както и бъдещите нужди и посока на сътрудничество, когато това е уместно.

Съвместна стратегия между ЕС и Карибите

През ноември 2012 г. ЕС и Форумът на карибската група от държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн (АКТБ) – КАРИФОРУМ, приеха съвместна стратегия за партньорство между Европейския съюз и Карибите, чиято цел бе установяването на засилено партньорство между ЕС и Карибите. Партньорството има за цел да се премине отвъд традиционните взаимоотношения между донор и получател на подпомагане, за да се изгради рамка от взаимни интереси, която обхваща политическото измерение наред с традиционните въпроси на сътрудничеството за развитие и търговските отношения. Престъпността и сигурността заедно съставляват една от петте приоритетни области на партньорството.

В този контекст и съгласно член 8 от Споразумението за партньорство АКТБ—ЕС, ЕС осъществява редовен политически диалог с КАРИФОРУМ, като отчита в пълна степен предвиденото в собствената стратегия за сигурност на региона, приета през февруари 2013 г. от държавните ръководители на страните от КАРИКОМ.

Изпълнителната агенция за сигурност и борба с престъпността (IMPACS) на Карибската общност, Регионалната система за сигурност (RSS), Карибската финансова работна група (CFATF) и Карибският съвет по правоприлагане в митническата област (CCLEC) са ключови фактори в това отношение. ЕС е предоставил на много от тези агенции финансова подкрепа по линия на 10-ия Европейски фонд за развитие.

С членовете на SICA и КАРИКОМ ще бъдат договорени подходящи механизми за свързване на посочените по-горе два регионални диалога. Съществуващият механизъм за координация между SICA и КАРИФОРУМ би могъл да бъде подходящо средство.

I.3 Диалог между ЕС и Общността на латиноамериканските и карибските държави (CELAC)

Съществуващият план за действие ЕС—CELAC е всеобхватната рамка за сътрудничество между двата региона. Въпреки че в него попадат някои важни въпроси, свързани със сигурността (по-специално наркотиците и миграцията), той не включва обществената сигурност като самостоятелен проблем.

В глава от Плана за действие ЕС—CELAC, която да бъде посветена на обществената сигурност, би могло да се дефинира общо за двата региона разбиране за основните предизвикателства, да се определят общите принципи, ръководещи съвместните действия, както и основните линии на договорена работна програма за двата региона по отношение на дейностите за диалог и сътрудничество.

Въпросите на сигурността, свързани с тази стратегия, могат да бъдат обсъждани и в рамките на двустранните политически диалози (със заинтересованите членове на CELAC).

Резултатите от съществуващите секторни диалози (относно прекурсорите — с Боливия, Чили, Колумбия, Еквадор, Перу, Венецуела и Мексико; относно сигурността — с Мексико; и относно наркотиците — с Бразилия) ще бъдат използвани, където това е уместно, в инициативите, обхванати от настоящата стратегия.

I.4 Засилване на координацията с други заинтересовани участници в процеса

ЕС има за цел да задълбочи дискусии относно сигурността в региона със съответните многостранни или международни организации, притежаващи значителен експертен опит, като ОАД, Междумериканската банка за развитие (IADB), Световната банка, органи на ООН (като ПРООН и Службата на ООН по наркотиците и престъпността — СНПРООН), Общността на нациите и SEGIB¹². ЕС също така ще насърчава дискусии със съответните международни и регионални организации на гражданското общество (напр. университети, мозъчни тръстове и центрове за наблюдение). Фондацията ЕС—Латинска Америка и Карибите (ЛАК) също би могла да играе полезна роля за постигането на по-добро разбиране на проблема.

Освен това ЕС ще се стреми да засили контактите си със САЩ и Канада относно ситуацията със сигурността в Централна Америка и Карибите, тъй като и двете

¹² Ибероамериканският генерален секретариат.

държави са важни фактори, ангажирани с темата¹³. И двете държави наскоро приеха всеобхватен подход, който, както и подходът на ЕС, включва изграждане на институционален капацитет, предотвратяване на насилието и намаляване на търсенето на наркотици.

Цел II. Укрепване на способността на правителствата да предоставят качествени обществени услуги

II а. Подкрепа за законодателните и регулаторните реформи с цел засилване на отчетността

Напредък бе отбелязан по отношение на законодателните механизми и механизмите на управление, на които се основава способността на държавите да предоставят услуги, свързани с обществената сигурност. Тази способност обаче остава ограничена, като несъмнено е налице потенциал за по-нататъшно сътрудничество между ЕС, агенциите на държавите членки и институциите от региона. Такова сътрудничество може да се предвиди например в следните области: **реформата в секторите на правосъдието и сигурността; законодателните, регулаторните и политическите реформи за утвърждаване на правата на човека; незаконния трафик; изпирането на пари; борбата с корупцията и безнаказаността.**

В области като политиката за борба с наркотиците, предотвратяването на отклоняването на прекурсори, изпирането на пари и общественото здраве следва да се работи по-усилено за изграждането на сътрудничество въз основа на съществуващите дейности в рамките на програмата COPOLAD (програма за сътрудничество между Латинска Америка и Европейския съюз в областта на политиките за борба с наркотиците) и програмата „Пътят на кокаина“¹⁴. Това сътрудничество би могло да включва обмен на информация и оперативен обмен между институции от региона, като например **Междуамериканската комисия за контрол върху злоупотребата с наркотици (CICAD), Общността на полицейските служби на Северна и Южна Америка (AMERIPOL) и Изпълнителната агенция за сигурност и борба с престъпността (IMPACS) на Карибската общност и органи като Европол, Интерпол и ЕЦМНН, както и Центъра за морски анализи и операции – Наркотици (MAOC-N).** Всяко сътрудничество ще отчита капацитета, приоритетите и законните правомощия на съответните агенции и държави и ще има за цел усъвършенстването на работните механизми на регионалните мрежи.

¹³ Канада поставя особен акцент на Карибите.

¹⁴ Това включва, в рамките на последната, проекти като PRELAC — относно химическите прекурсори, и GAFISUD — относно изпирането на пари.

Следва да се насърчават също допълнителни елементи, като например законодателната и регулаторната рамка за закрила на децата, жените и други уязвими групи (особено с оглед на факта, че те често са най-тежко засегнати от насилието и несигурността), прозрачността на разходите, свързани със сигурността, и засилването на демократичния надзор от страна на парламентите (с подкрепата на омбудсмани и одитни органи). Може да се обсъди осъществяването на конкретни дейности, като се работи съвместно с местни организации, за да се подпомогне формулирането на съответните политики, и като се вземат под внимание съответните рамки, като например Резолюция 1325 на Съвета за сигурност на ООН относно жените, мира и сигурността.

II б. Изграждане на капацитета на правоприлагащите, съдебните и пенитенциарните органи

Сътрудничеството между Централна Америка, Карибите и ЕС следва да насърчава всеобхватна и балансирана **реформа на институциите в сектора на правосъдието и сигурността** (включително пенитенциарния сектор и политиките за насърчаване на реабилитацията и на алтернативи на лишаването от свобода). То следва да бъде придружено от подкрепа за политиките за борба с незаконния трафик, изпирането на пари, корупцията и безнаказаността. Подкрепа може да бъде предоставяна също и за политики, насочени към засилване на регламентирането и надзора на дейността на частните дружества в областта на сигурността, както и за обмена на най-добри практики относно контрола върху трансфера на конвенционални оръжия¹⁵.

Освен това, предвид съобщението на Комисията относно схемата за обучение в областта на правоприлагането¹⁶, може също така да са налице възможности за последователна и ефективна подкрепа за региона, що се отнася до изграждането на капацитет в областта на правоприлагането, чрез предлагането на обучения или чрез споделянето на опит и добри практики (с евентуалното участие на Европол и CEPOL). Проектите от типа „туининг“, осъществявани понастоящем в рамките на ЕС, също биха могли да представляват добър модел за бъдещото сътрудничество с региона.

Подкрепата за изграждането на капацитет на национално и регионално равнище за събирането и анализирането на **статистически данни** за престъпността и за наблюдение на тенденциите при престъпността също така ще способства за основано на факти вземане на решения и за международното сътрудничество в региона.

II в. Подкрепа за правителствата в усилията им за предоставяне на повече правомощия и възможности на общностите

¹⁵ Съгласно Договора за търговията с оръжие.

¹⁶ „Създаване на Европейска схема за обучение в областта на правоприлагането“, COM(2013) 172 final.

В партньорство с правителствата и общностите, на които те служат, се осъществяват дейности за сътрудничество, имащи за цел да се стимулира социално-икономическото развитие и да се намали насилието. В Централна Америка и Карибите тези дейности са съсредоточени особено върху насърчаването на методи за мирно разрешаване на конфликти в обществото и създаването на възможности за всички групи от населението.

След извършване на допълнителен анализ областите на сътрудничество биха могли да включват следното: стимулиране на икономически растеж; насърчаване на професионалното обучение и на предприемачеството като средства за осигуряване на заетост на хората и на алтернативи на престъпната дейност; подкрепа за жертвите на насилие (включително чрез хуманитарна помощ, където това е целесъобразно); проекти за помирение, реабилитация и реинтеграция; разработване на алтернативи на лишаването от свобода за по-леките престъпления; закрила на уязвимите групи в обществото; укрепване на механизмите за надзор от гражданското общество; подкрепа за инициативи, насърчаващи медиацията, укрепването на мира и намаляването на търсенето на наркотици.

По отношение на цел II като първа стъпка ЕС и държавите членки ще направят опис на всички дейности, които се извършват от тях в региона и които имат отношение към обществената сигурност. Така ще се улесни обмяната на опит, ще се осигури информацията относно възможни синергии и области за по-нататъшни действия и ще се спомогне за избягване на дублирането. Информацията за извършваните дейности следва да се актуализира редовно, да се споделя с приемащите държави и с други донори и да се използва при съвместното планиране. Тази стратегия ще ръководи бъдещата работа на ЕС и държавите членки в тази област.

За работата си във връзка с реформата в областта на върховенството на закона и в секторите на правосъдието и сигурността ЕС също така ще приложи опита, придобит при граждански мисии на ЕС в други региони по света. С цел подкрепа на политическия диалог и дейностите за сътрудничество с региона, в хода на планирането и оценката на дейностите, включени в настоящата стратегия, може да се използва вътрешният експертен опит на Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) в отделите, които планират и провеждат тези мисии, както и, при необходимост, вътрешен експертен военен опит.

Текущи или бъдещи вътрешно- и междудържавни усилия за посредничество от страна на различни участници в региона могат да бъдат подпомагани при отправяне на искане за това.

Цел III. Стимулиране на регионалното и международното сътрудничество по отношение на оперативните дейности с цел борба с несигурността в Централна Америка и Карибите

ЕС ще насърчава контактите и сътрудничеството между регионалните институции и международните участници в процеса, особено във връзка с трансграничните аспекти на организираната престъпност. Държавите от региона са изправени пред сходни проблеми и имат до голяма степен сходни институции; обменът на знания укрепва съвместния им капацитет.

Тези усилия могат да бъдат под формата на програми за обмен между специализирани агенции или под формата на подкрепа за прецизно ориентирани опити за трансрегионално сътрудничество. По-активното участие на организации като **Европол**, **Евроюст** и **Frontex**, в рамките на техните правомощия и в по-тясно сътрудничество с регионални организации/инициативи, може да бъде полезно в това отношение.

Особено внимание следва да се обърне на по-доброто свързване на ресурсите, използвани в региона от държавите членки (напр. служители за връзка) и от агенциите на ЕС. Това би могло да включва подобряване на сътрудничеството в областта на правоприлагането и на съдебното сътрудничество и укрепване на сътрудничеството между регионалните мрежи, като например следните мрежи от региона: **Мрежата на прокуратурите за борба с организираната престъпност (REFCO)**, **Ибероамериканската мрежа за международно правно сътрудничество (IberRed)** и **Конференцията на министрите на правосъдието на ибероамериканските държави (COMJIB)**, и европейски мрежи.

В съответствие със Съвместното съобщение – Стратегия на ЕС за киберсигурност (JOIN(2013)1 final) от февруари 2013 г., в рамките на стратегията ще се осъществява диалог със съответните международни партньори, за да се осигури ефективен отбранителен капацитет, да се набележат области на сътрудничество и да се избегне дублирането на усилия в областта на киберсигурността и борбата с киберпрестъпността.

За създаването на регионални контакти би могло да способства насърчаването на други съвместни дейности, като например осигуряването на подкрепа за разработването на координационни механизми за реакция при сложни многоизмерни кризи и предоставянето на помощ за въвеждане на по-ефективен **капацитет за реакция при кризи и за ранно предупреждение**.

Заклучение

Несигурността в Централна Америка и Карибския басейн вреди на милиони хора в тяхното ежедневие и се отразява на правата на човека, върховенството на закона и

икономическото развитие в региона. Тя е значителна пречка пред стабилността и сътрудничеството в региона.

Както и правителствата от региона, Европа също трябва да се опита да посрещне това предизвикателство. Залогът са нейното дългогодишно партньорство и нейните икономически интереси и интереси в сферата на сигурността. ЕС предлага диалог и практическо сътрудничество, като съзнава, че може да научи от партньорите си също толкова, колкото и те от нея. С настоящата стратегия ЕС цели да приложи към партньорите си в Централна Америка и Карибския басейн един прозрачен и всеобхватен подход.

Тази стратегия ще направлява нашето взаимодействие с държавите партньори в областта на сигурността. Докато работата с партньорите на подрегионално и национално равнище следва да започне възможно най-скоро, следващата среща на високо равнище ЕС—CELAC, която ще се проведе през 2015 г., би могла да представлява подходяща възможност за политическа оценка на стратегията и за общи решения за целия континент.